

DENEME SINAVI – 3

1. Hiçbir şiire okul ödevi gibi not verilemez, bir şiirin okur karşısında değeri bugün on üzerinden dokuzsa yarın beş olabilir. Çünkü....

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sıradan okurun şiirin nasıl değerlendirileceği ile ilgili ciddi bir birikimi yoktur.
B) şiir, insan ruhuna en yakın yazınsal türdür.
C) insan o anki ruh hâline göre şiire değişik anlamlar, değerler yükleyebilir.
D) dilin değişim içinde olması zamanla şiirin yeni anlam bağları kurmasını sağlar.
E) şiir, somut gerçeklerden çok, duyguları dile getirir.

2. (I) Alışkanlığım olmadığı hâlde sanatçının son kitabındaki kısa öyküleri uzun aralar vererek okudum. (II) Birbirlerinin içine karışınlar istemedim. (III) Hepsi ayrı bir lezzete sahip öyküleri böyle okumakla doğru bir iş yaptığımı sanıyorum. (IV) Kitabı okuyunca kısa öykü yazmak kadar okumanın da zor olduğunu anlıyorsunuz. (V) Her yazınsal türün zorluğu vardır, kısa öyküde ise bu daha fazladır. (VI) Ancak okuduğum öyküler ilk paragraftan son paragrafa kadar okuyucunun ilgisini çekmeyi başarıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kendinden önceki cümlelerin gerekçesi durumundadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

3. Ne yazık ki sözlük okuma alışkanlığımız yok.

I
Diyeceksiniz ki sözlük okumak da nereden çıktı, sözlüğe bakılır ancak. Hayır efendim!

II III
Sözlükler bakılmak için değil, okunmak içindir.

IV
Düşünen, dilinin bilincine varmak isteyen her bireyin en temel okuma kaynaklarından biridir anadilinin birikimini yansıtan sözlükler...

V
Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. İnsan kimi zaman hiç istemese de başkalarıyla tartışmak zorunda kalır. Böyle bir durumda yüzdeyüz haklı bile olsanız karşınızdakileri

II

III

kesinlikle kırmamaya çalışın. Çünkü bir süre sonra

IV

sorun ortadan kalkar ama birbirinize söylediğiniz sözler unutulmaz. İşte o zaman pişmanlık cepecevre

V

sarar sizi.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Mizah duygusunun hayatın tüm alanlarında olduğu gibi, sanatta da çok önemli ve vazgeçilmez bir yeri olduğuna inanırım. Gerçi doğrudan mizah üzerine kurulu olan sanat dalı karikatürdür. Yani mizahın mizah için yapıldığı durumlarda sanatsal olarak kalabilen bir türdür karikatür. Ama diğer sanat dallarında da edebiyatta, resimde, tiyatrodan, sinemada hatta müzikte mizah ögesiyle karşılaşmaktayız kuşkusuz. Ne var ki bu alanlarda mizah, mizah için yapılmaz; onun gücünden ve etkisinden yararlanılarak başka amaçlara ulaşılır.

Bu parçanın bütününde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mizah, ancak karikatürde sanat düzeyine ulaşır.
B) Sanatta mizah, anlatılmak isteneni vermek için başvuru olan öğelerden biridir.
C) Yazınsal yapıtlarda mizahın dozunun kaçırılması yapıtın ciddiyetine zarar verir.
D) Bütün yazınsal yapıtlarda az ya da çok, güldürü öğelerine yer verilir.

DENEME SINAVI – 3

- E) Karikatür, mizahi yönü daha ağır basan bir sanat olduğu için çok sevilir.
6. Ondan önce öykü yalnızca öteden beri bilinen biçimlerde yazılıyor, bilinenden başka daha hangi biçimler alabileceği konusunda adamakıllı düşünülüyordu. Öykücülüğümüzdeki ilk büyük değişimi gerçekleştiren sanatçının öykülerinin asıl kaynağı, onun bir başına var olma ve yaşadığı hayatı herkesten bambaşka biçimde görme biçimiydi. Fransız edebiyatını tanıyordu, gerçeküstücülükten etkilendiği kuşkusuzdu. Ama onlardan aldıklarını kendi hamuru içinde eritmişti, içten, coşkunlukla gelen insan sevgisi, öykü dilini de kendiliğinden şiir diline yaklaştırdı, ilk kitaplarındaki öykü anlayışını kararlı biçimde değiştirip yenilemişti.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yaşama özgün bakışının öykülerinin temeli olduğu
- B) Geleneksel öykü anlayışının dışına çıktığı
- C) Yalın bir dille öykülerini oluşturduğu
- D) Şairane bir üslupla öykü yazdığı
- E) Yazma tarzında zamanla farklılaşmaya gittiği

7. Ağaçların çoğu kesilmiş; eski, güzel evler kötü yapılmış apartmanlara dönüşmüş. Sokaklar çamur gibi asfaltla sıvanmış, yer yer çatlamış, kırılmış. Göze çok kötü görünen bir yer olmuş bu kıyı kasabası. Beni asıl şaşırtansa şu oldu: O geçmiş yıllardan, o köşe başındaki büyük evden, bahçe duvarlarından taşan sümbüllerden, ortancalardan, leylaklardan, sokağın iki yanında hışıl hışıl dalgalanan ağaçlardan hiçbir iz kalmamış. O mahallede yaşayanlardan, komşulardan, simitçilerden, sebzecilerden de... O eski mahalle, sanki bir film seyrediyormuşum gibi, çarşının içindeki bıçkın balıkçıları, yoğurtçuları, düğünleri, dedikoduları kısaca her şeyiyle canlandı gözümün önünde.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Çoğullaştırmalara yer verme

- B) Nitelendirmelere başvurma
- C) Bitmemiş cümleye yer verme
- D) Kişileştirmeden yararlanma
- E) Betimlemeden yararlanma
8. Bu yayınevinin; sade kapağı, sayfa kalitesi ve kokusuyla, yazı boyutu ve puntosuyla kutsal bir kitapmış hissi veren, özenle seçilmiş yayınları gerçek okurun hemen ilgisini çekti. Kurulduğu günden bu güne otuza yakın kitapla okurun karşısına çıkan yayınevi, belli bir edebî hazza ulaşmış okura hitap ediyor. Önüne gelen her kitabı basmayarak, büyük satış rakamlarına ulaşmak için çok satılardan olma adımlarını uygulayan yazarlara yer vermeyerek, tutarlı olarak, bir kitabın niye basıldığını editörün dilinden arka kapakta aktararak okurla doğrudan ilişki kurarak yapıyor bunu. Okuruna güveniyor da diyebiliriz bu yayınevi için, ona saygı duyuyor, kitaba ayırdığı zamana hürmet ediyor.

Bu parçada sözü edilen yayıneviyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Beğeni düzeyi yüksek okura seslendiği
- B) Basacağı kitapları seçerek belirlediği
- C) Geniş kitlelere ulaşmayı başardığı
- D) Okuyucularını ciddiye aldığı
- E) Görsel yönden nitelikli kitaplar yayımladığı

9. Çocuklar için kitap kapakları ve içleri resimlerken, onlara resmi sevdirmeyi ve güzellik duygusunu beslemeyi amaçlayan sanatçının son çalışması, Nasreddin Hoca ile ilgili. Bu kitap serisinin en önemli özelliği, metinlerin de tamamen çizere ait olması. Nasreddin Hoca'nın keskin zekâsını gösteren, herkesin dilindeki fıkraları seçen sanatçı; bu metinleri renkli, âdeta canlı figürlerle süslemiş. Hoca'nın her sayfada başka kostümlerle, başka renklerde ve başka başka yüz ifadeleri takınmış hâlde resmedilmesi monotonluğu engelliyor. Sanatçı kullandığı suluboya tekniğiyle okuyucuda sayfalar arasında geziniyor hissi uyandırıyor.

Bu parçada sözü edilen kitapla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fıkra metinlerinin eklemelerle zenginleştirildiği
- B) Resimlerin yaşıyor hissi uyandırdığı

DENEME SINAVI – 3

- C) En çok bilinen fıkraların seçildiği
- D) Resimlerin, baştan sona ilgiyi canlı tuttuğu
- E) Çocukların estetik algılarının geliştirilmesinin amaçlandığı

10. Edebiyatla toplum arasındaki ilişkinin çok daha yakın, edebî eserlerin hayatın akışına müdahale etme gücüne çok daha fazla sahip olduğu yıllar... İşte o yıllarda duymuştum bu yazarın adını. Dünya görüşü bütün yaşamını derinden etkilemişti. Tüm ömrü edebiyatla ve daha iyi bir dünya umuduyla kitaplar yazarak geçti. Çok kısa özeti bile çok yoğun bir yaşamı olduğunu gösteriyor onun. Buna rağmen hiçbir romanı otobiyografik değildir. Çağının tarihini, duyduklarını, tanıklıklarını dünya görüşünün merceğinde netleştirip yazan sanatçı, izlenimlerini sanatsal açıdan tutarlı ve kalıcı biçimlemelerle sergilemeyi bilmiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yaşadığı dönemi romanlarına aktardığına
- B) Düşündüğü gibi yaşamaya çalıştığına
- C) Yapıtlarında kendi yaşamına yer vermediğine
- D) Dolu dolu bir yaşamı olduğuna
- E) Sadece roman türünde yapıt verdiği

11. Roman ya da hikâye okurları tesadüfî bir okur değildir. Yani okuduğu türle bağı olan, roman, hikâye okumaya kendi okuma eylemlerinin içinde özel bir yer ayırmış olan okurdur. Bu okur, türün dünyadaki ve ülkemizdeki belli başlı yazarlarını tanıyan seçici okurdur. Bu durumda yazar, okura göre yazmayacaktır. Özgür davranacak, sadece kendi romanını, hikâyesini yazacaktır ve okur onu seçecek, bulacaktır. Okuduğu türün sahibisini, hasını sahtesinden ayırt edebilme yeteneğini kazanmış bir okurdur onu takip edenler ne de olsa.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İyi bir roman ve hikâye okuru olmak için belli başlı kitapların okunması gerekmektedir.
- B) İyi bir okur roman ya da hikâyeleri değil, kendine yakın hissettiği yazarları seçer.
- C) Nitelikli okur, bir romanın ya da hikâyenin değerini hemen anlayacak yeterli bir donanıma sahiptir.

- D) Başarılı bir roman ya da hikâye yazarı, kısa zamanda kendi okur kitlesini oluşturacaktır.
- E) Roman ve hikâye okurunun nitelikli olması, yazara yapıtlarını istediği gibi oluşturma olanağı verir.

12. Etkili konuşmanın temelinde her şeyden önce samimiyet vardır. Samimi olan her söz, insan yüreğinden gelir ve başkasının yüreğine akar. Başkalarını etkileyeceğim diye bilgicilik taslayanlar, anlaşılma bir dil kullananlar ve karşısındakini muhatap kabul etmezmişçesine davrananlar kendilerini kandırırlar. Bir de duru ve akıcı konuşmaları düşünün. Onlar dinleyenlere karşı öyle hassas, öyle naziktirler ki bir anda karşındakileri kendilerine bağlarlar. Ses tonlarını konuya göre ayarladıkları için dinleyici hiç sıkılmaz. Konuşmalarını örneklerle, fıkralarla, anılarla renklendirmeyi iyi bilirler.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi etkili konuşan insanların özelliklerinden biri değildir?

- A) Dinleyicinin beklentisine göre konuyu değiştirme
- B) İncelikli davranışları sayesinde dinleyicilerle sıcak bağlar kurma
- C) Çeşitli anlatımlarla sözlerini süsleme
- D) Sesini alçaltıp yükselterek dinleyenlerin ilgisini canlı tutma
- E) Açık bir anlatımla sadece bildiklerini anlatma

13. Elbette çağlar değişiyor, bunu kimse yadsıyamaz. Ancak çağların değişmesi insanın da bütün yönleriyle değiştiği anlamına gelmez. ... Değişen, insanın dış dünyasıdır, daha doğrusu yaşama biçimidir. İnsanı kuşatan nesneler evrenidir, kullandığı eşyalar, araç gereçlerdir. Barındığı evlerdir, giyimi kuşamıdır. İlk insanlar gibi biz de seviyoruz, mutlu oluyoruz, üzüldüğümüz ya da nefret ediyoruz yani değişen bir şey yok.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çünkü insan, içinde bulunduğu koşulların değişmesinden pek hoşlanmaz.

DENEME SINAVI - 3

- B) İnsanın duyguları, düşünceleri içinde bulunulan zaman ve yere göre değişiklikler gösterir.
- C) İnsan hayatında değişim yavaş yavaş gerçekleşir.
- D) Çünkü her değişimin olumlu olduğu söylenemez.
- E) İnsan özde değişmiyor, insanı insan kılan temel özellikler varlığını koruyor.

14. Yaşam öyküleri yazarlar için tuzaklarla doludur. Bir bakıma yazarın çok iyi bildiği yaşanmış malzemeye istediği gibi hükmedebilecek olmasının bir kolaylık sağladığı düşünülebilir. Özellikle genç yazarlar için bunun yararlı olduğu söylenebilir. Ama öte yandan bunun tam tersi de olabilir. Yani o malzeme, olanca yaşanmışlık yükü öznel ve duygusal ağırlığıyla yazarın üzerine abanıp onu ezebilir, metni boğabilir. Yine insanın zaafının, öfke, pişmanlık, suçluluk, başarısızlık duygularının, kin ve nefretlerinin taşınmayıp yaldızlanarak süslenmesi, iki yüzlülük ile birlikte verilmesi tuzakların bir başkasıdır.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi yaşadıklarından yola çıkan yazarların başarısız olması doğaldır.
- B) Genç yazarların kendi yaşamlarından söz etmesi yadırganmamalıdır.
- C) Çok renkli bir yaşama sahip yazarların yaşam öyküleri daha çok ilgi çeker.
- D) Yazar, yaşananları yapıta aktarmanın rahatlığı yanında riskleri olduğunu da bilmelidir.
- E) Kendi yaşamından yararlanmadan yapıt ortaya koyan bir tane bile yazar gösterilemez.

15. Endonezya'da bir hamamdaymış hissi veren sıcak havanın altında sıcak yağmurlarla karşılaştığımızda bu gezinin uzun bir yolculuğa geçtiğine ikna olmuştum bile. 250 milyon nüfuslu, on yedi bin adadan oluşan bir adalar cenneti olan bu ülkede farklı olan sadece hava değildi elbette. Etrafa yayılan dev palmye ve meyve ağaçları, başkent Jakarta'nın yüzlerce motosikletliyle dolu kalabalık trafiği, bu trafiğin arasında eskiyi hatırlatan üç tekerlekli renk renk "baja"ları, garip meyveleri ve daha sonra öğreneceğimiz pek çok şey... Bu dev ülkenin adalarının çokluğu kadar çok sayıda kültürü

de var. Yoksa bu kadar yolu kat etmenin bir anlamı olmazdı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Örneklemeyle yer verilmiştir.
- B) İzlenimler belirtilmiştir.
- C) Karşıtlığı çağrıştıran sözler kullanılmıştır.
- D) Benzetme yapılmıştır.
- E) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.

16. (I) Yazarların mahlas kullanmalarının tüm edebiyatseverlerin epeyce ilgisini çektiğini tahmin etmekteyim. (II) Mahlas kullanan kimi yazarlar bu gizemli yola başvurarak aslında hem kendi yazar kimliklerini bir yana bırakır hem de emek verdikleri yapıtlara olmayan isimler (karakterler) katarak bu ilginin çoğalmasını sağlarlar. (III) Tabii ki takma isimle yazma eylemi, bu fantastik çabanın dışında zorunluluktan kaynaklanan nedenlerle de ortaya çıkabilir. (IV) Nitekim tarih boyunca birçok yazar ya Aziz Nesin gibi siyasal ya da Peyami Safa gibi ekonomik nedenlerle takma isim kullanmak zorunda kalmıştır. (V) İstemli ya da istemsiz takma ad kullanan yazarın gerçek kimliği ortaya çıktığında bu ilgi doruğa çıkar ve kitabın içeriği ne olursa olsun çeşitli tartışmalara yol açar.

Mahlasla ilişkin bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, öznel bir düşünce dile getirilmiştir.
- B) II. cümlede, ne amaçlandığı anlatılmıştır.
- C) III. cümlede, mahlas kullanımının istek dışı gelişebileceği de vurgulanmıştır.
- D) IV. cümlede, III. cümlede belirtilen düşünceye örnek verilmiştir.
- E) V. cümlede, gerçek kimliği öğrenilen yazarın yapıtına ilginin azalacağı belirtilmiştir.

DENEME SINAVI – 3

17. (I) Türkiye’de çocuk edebiyatı çeviri örneklerle serpilip gelişti desek yanlış olmaz. (II) Bugün de böyledir bu ve biliriz ki çeviri edebiyatta, yazarla değil, onun “sesini” var eden çevirmenin seçimleriyle ve editörün kararlarıyla önümüze gelir metin. (III) Bu seçimler ve kararlar, az ya da çok ama mutlaka, yazara ihanet etmeyi kaçınılmaz kılmış; “uyarlama” ile “metne tam bağlılık” arasında bir dizi seçime dayanmıştır. (IV) Kolay gibi görünse de aslında çocuk edebiyatında çeviri çok daha çetin ceviz iştir çünkü çocuğa, gence göreliliğe de dikkat etmelidir çevirmen. (V) Hatta bu nedenle sadece çocuk kitapları üzerine kendini geliştirecek çevirmenler yetiştirilmelidir.

Çocuk edebiyatına ilişkin bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, gelişiminin yabancı kitaplar aracılığıyla olduğu söyleniyor.
- B) II. cümlede, I. cümlede sözü edilen durumun devam ettiği belirtiliyor.
- C) III. cümlede, her çeviride asıl yapıtın bir şekilde kayba uğradığı dile getiriliyor.
- D) IV. cümlede, çevrilecek kitabın seçiminin bir kişiye bırakılmaması gerektiği vurgulanıyor.
- E) V. cümlede, çocuk edebiyatı alanında çevirmenlerin uzmanlaşması gerektiği söyleniyor.

18. (I) Sanat dünyasında gerek sanatçının gerek okurun onsuz olamayacağını söylediği eleştirinin amacı ne olabilir? (II) Eleştirinin amacı, bir sanat yapıtının sanat değerini eksiksiz ortaya koyacak değerlendirmeler yapmaktır. (III) Elbette böyle bir anlayışla yazılmış eleştirilerde birilerini yüceltmek ya da birilerini yerin dibine batırmak söz konusu olamaz. (IV) Bu tarz eleştiriler edebiyat çevrelerindeki güncel kırırdanışlara değil, sağlam bir felsefi temelden hareketle gerçek edebiyat

olaylarına eğilir. (V) Sanat adına bir değer ifade etmeyen yapıtlar üzerine yazılan eleştiriler de vardır. (VI) Örneğin Lukacs’ın, Fischer’in, Garaudy’nin dilimize de çevrilmiş olan kitapları, eleştiriden beklenen bu işlevi yerine getirmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

19. Son romanımı ara ara yazarak yaklaşık yedi yılda tamamladım ve her satırında kendimi mutlu hissettim. Bu süreçte zorunluluk yoktu, kaygı yoktu, editörün sıkıştırması yoktu. Kendime ödev vermedim. Plan program yapmadım. Elbette romanı önemsedim ve ona değer verdim. Yaptığım işten keyif aldım. Yine çok önemseydiğim ve hayatımın merkezinde olan bir konu hakkında bir roman yazmayı tasarlıyorum. Ana kurgusunu tamamlamak üzereyim, hatta ilk paragrafını yazdım bile. Ama bu tasarladığım yeni romanı yazma sürecinde son romanımı yazarken hissettiklerimi hissetmezsem, masada eğreti oturmaya başladığımı düşünürsem, başka fikirleri tekrarladığımı ve yeni bir şeyin çıkmadığını görürsem yazmayı bırakırım. Buraya kadarmış, derim

Bu parçada yazarın kendisiyle ilgili olarak anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıtlarını herkesin beğenisine seslenmek için yazmadığı
- B) Yapıtlarını ancak isteyerek ve farklı bir ürün ortaya koyduğu sürece oluşturmaya devam ettiği
- C) Her yapıtına başlarken ilk yapıtıymış gibi heyecan duyduğu
- D) Yayın editörlerinin değil, kendisinin istediği konularda romanlar yazdığı
- E) Romanlarını duygu yoğunluğu yaşadığı anlarda yazmaya devam ettiği

20. (I) Babasına gazete yazılarını okurdu. (II) En çok da babasının beğendiği yazarın yazılarını okurken canının sıkıldığını fark etti. (III) Bunun nedenini yine kendisi keşfetti, onun makaleleri çok uzundu. (IV) Sıkılmamanın yöntemini de buldu, okurken bazı paragrafları atladi, babası bunu fark etmemişti. (V) Demek ki bazı yazıların bazı paragrafları gereksiz, neden böyle yazarlar ki diye düşündü.

DENEME SINAVI - 3

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede belirtisiz ad tamlaması vardır.
- B) II. cümlede, iyelik eki alan birden fazla sözcük vardır.
- C) III. cümlede, farklı türde adılar kullanılmıştır.
- D) IV. cümlede, ünsüz benzeşmesi örneği vardır.
- E) V. cümlede, “neden” sözcüğü soru sıfatı görevindedir.

21. O, edebiyatımızda köşe taşı denebilecek öykülerinin başlangıcından öncesini ve bitiminden sonrasını hiç yazmadı. Ama onu okuyanlar öykülerinin yazmadığı o bölümlerine de kaptırabilirler kendilerini. Peki, “öykülerinin başlangıcından öncesini ve bitiminden sonrasını hiç yazmamak” ne demektir? Yazar, aradan bir kesit alır ve o kesiti öyküsünde ölümsüzleştirir. Ama o kesit öyle dolu dolu yazılmıştır ki size “önce”yi ve “sonra”yı düşündürür, düşletir.

Bu parçada altı çizili bölümle, öykülerle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamda görülen her şey öyküye yerleştirilerek öykünün yaşantı yönüyle zenginleştirildiği
- B) Anlam yoğunluğunun, öyküde anlatılan yaşam diliminin öncesini ve sonrasını çağrıştırdığı
- C) Yaşanan zaman anlatılırken geçmiş ve gelecekle çok sağlam bağlar kurulduğu
- D) Her okuyanın kendince yorumlayabileceği biçimde yazıldığı için anlam derinliği barındırdığı
- E) Yaşananlara yer verirken özenle seçilmiş sözcüklerin kullanıldığı

22. Çeşitli yarışmalarda jürinin düşüncesiyle insanların beklentisinin örtüşmediği görülüyor. Örneğin bir şarkı yarışmasında herkesin diline dolanan bir şarkı değil de başka bir güzel şarkı birinci olabiliyor. Yani gönüllerin birincisiyle jürinin birincisi farklı oluyor. O zaman insanlar yanlış düşüncelere kapılıyor. Oysa yıllarını müziğe vererek birer otorite olan jüri üyelerinin taraflı davranmayacağını düşünürsek...

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sokaktaki insanın müziğin tüm inceliklerini bilmediğini belirtmek gerek.

- B) birkaç alanda birden uzman olmaya kalkanların hiçbir alanda yetkinliği yakalayamadığı ortaya çıkar.
- C) bundan müziğin de diğer sanatlar gibi ölçülebilir bir yanının olduğu çıkarılabilir.
- D) gerçek sanat yapıtları hakkında herkesin aynı düşüncede birleştiğini söyleyebiliriz.
- E) bazı sanat yapıtlarının değerinin zamanla anlaşıldığını söylemek yanlış olmaz.

23. Şöyle diyeyim, ben de gençliğimde birçokları gibi şiir yazmaya çalıştım. Daha doğru bir ifadeyle şiir diye bazı sözler karladım. Kimilerinin abarttığı gibi, öyle defterler dolusu filan değil ama bir küçük deftere sığacak kadar. Birkaçı o zamanlar bir iki dergide yayımlandı. Ne var ki şiiri tanıdıkça benim yazdıklarımın şiir olmadığını anladım. Yazmak yerine okumada karar kıldım. Okumalarım ve biraz da mesleğim, zamanla şiir üstüne yazmaya mecbur etti beni. Keyifli bir “iş” olduğundan değil anlayacağınız, bir tür zorunluluktan; şiire duyulan sevginin ağırlığından.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olabilir?

- A) Neden düzyazı değil de şiir üzerine çalışıyorsunuz?
- B) Şiir üstüne yazmaya nasıl başladınız?
- C) Şiir dışında başka türlerde de yazdınız mı?
- D) İnsan daha çok gençken mi şiir yazmayı düşünür?
- E) Amatörce de olsa şiirle ilgilenmek üslubunuzu nasıl etkiledi?

24. ...Çünkü ne biri ne öteki iyi bir sanat eserinin ortaya çıkması için yeterlidir. Söylemek istediğim bir düşünce, bir duygu kısaca bir ilham olmadan elime kâğıt ve kalem almam. Ancak bu ilhamın şiir hâline gelmesi bazen günlerce bazen aylarca süren bir çalışmayı gerektirir. O duygu ve düşüncüyü anlatmak için en iyi şekil, en iyi ölçü, en iyi tarz hangisidir? Bunu bulabildiğim anda şiir yürür, bulamazsam günlerce kâğıtları karalar dururum, sonunda hiçbir şeyin ortaya çıkmadığı da olur.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Biçim ve içerik, sanat yapıtının eşit ölçüde değerli iki ögesidir.

DENEME SINAVI – 3

- B) Sanatçı olmadan eleştirinin anlamı olmadığı gibi eleştirinin yokluğu da sanatçının gelişmesini engeller.
- C) Başarılı sanat yapıtlarının temelinde dili kullanma yeteneği ve zengin bir yaşam tecrübesi vardır.
- D) Bir sanat eserinin doğması için önce ilham, sonra bilinçli bir çalışmanın gerekli olduğuna inanırım.
- E) Bir yapıtta içtenlik ve yaşama iyimser bakma özelliklerini ararım.

25. Yazar, bu kitabı kaleme almak için pek çok belgenin izini sürmüştü. Yazışmalardan, mektuplardan, günlüklerden yararlandığını söylüyor kitabın sonunda, bu da yapıtın gerçekçiliğini daha da artırıyor. Ama bana sorarsanız bir yapıtın neresinin kurgu, neresinin gerçek olduğu pek de önemli değil. Gerçekten ya da kurgudan yola çıkılmış olsun, ortaya bir yapıt konmuş ve bu yapıt iyi bir üslup işçiliğinin izlerini taşıyor. Sanat yapıtı için bu yeter.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat açısından, bir yapıtın inandırıcılığının temel alınması değil, biçiminin önemli olduğu
- B) Uzun araştırma ve çalışmalar sonucu oluşturulan yapıtların daha uzun ömürlü olacağı
- C) Başarılı yapıtlarda içerikle biçimin uyum içinde bulunduğu
- D) Gerçekçi bir yapıt ortaya koymak için gözlem dışında çeşitli belgelerden de yararlanılması gerektiği
- E) Kurgu bakımından zayıf olan yapıtlarda bu eksikliğin anlatımla giderilebileceği

26. Dildeki ciddi sorunlara önlem alınmazsa bunlar birçok olumsuz sonuçlar doğurur. Anlam bulanıklığı,

I

kavram kargaşası kaçınılmaz olur. Her düzeyden

II

insan ifade güçlüğü yaşar, dilin fakirleşmesi

III

IV

kaçınılmaz olur. İnsanlar arasında iletişim

kopukluğu

V

yaşanır.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) I. söz: Bir ifadenin iki anlama gelmesiyle asıl anlatılmak istenenin anlaşılabilmesi
- B) II. söz: Bir kavramın kişiden kişiye farklı anlamlar ifade etmesiyle iletişimin sağlanabilmesi
- C) III. söz: Kişinin, düşüncelerini olduğu gibi aktarmada sıkıntı yaşamaması
- D) IV. söz: Yabancı sözcüklere uygun karşılıkların bulunabilmesi
- E) V. söz: Kişinin verdiği mesajların karşıdaki tarafından tam olarak algılanabilmesi

27. (I) Bir süredir edebiyat dergilerini küçümseyen bir görüş savunuluyor. (II) Basım sayılarının azlığı ileri sürülerek bu dergilerde belli kişilerle yazarlar arasında oluşan bir kapalı çevre ilişkisinden söz açılıyor. (III) Bu dar çemberin kırılması, kitlelerin ilgilendiği bir sanat, edebiyat ortamı oluşturulması isteniyor. (IV) Aslında karşı durulması gereken bu istek değil, bu istekten yola çıkılarak yapılmak istenendir. (V) Onlara göre sanatçılar köşelerinden çıkıp özel yaşamlarıyla ortalığa dökülürlerse dergiler geniş kitlelere ulaşır. (VI) Sanatın geniş kitlelerle buluşmasının önündeki engeller hem okurdan hem sanatçıdan kaynaklanıyor. (VII) Sanatçı kendini toplumdan ayrı görerek insanlardan uzaklaşıyor, okur ise sanatı kendinden uzak görüp ona ulaşmaya çalışmıyor.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

28. (I) Bir işi başkasının zoruyla yapmaya insanoğlu hep direnç göstermiştir. (II) İş kendi başımıza ve kendimiz için yaptığımızda daha verimli oluruz. (III) Bunun en güzel örneğini okullardaki küme çalışmalarında görürüz. (IV) Onları sıralara dizilip öğretmenin gözünün içine bakmaya zorlandıkları zaman izleyin. (V) Bir masa çevresinde kendi

DENEME SINAVI – 3

başlarına belli bir konuyu işleyen çocukların içten gelen bir çabayla çalıştıkları görülür.

Bu numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda söylenenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I'de belgisiz sıfat ve belgisiz zamir vardır.
- B) II'de yazım yanlışı yapılmıştır.
- C) III'te tamlayıcıyla tamlananı arasına zarf ve sıfat girmiş belirtili ad tamlaması vardır.
- D) IV'te ünsüz yumuşamasına aykırılık göstermiş bir kelime vardır.
- E) V'te birden fazla sözcükte ünsüz benzeşmesi vardır.

29. Genç kardeşim! Yazar olmak istiyorsun ama bir şeyler yazabilmenin yazar olmaya yettiğini sanıyorsun. Sabah deniz üstünde uçan martıların seslerini duyduğunda aklına Richard Bach'ın Marti Jonathan adlı kitabı, küçük motorlarıyla denize açılan balıkçıları görünce Hemingway'in İhtiyar Balıkçı ve Deniz'i gelmiyorsa yazarlığı unut sen. Yoldan geçerken çimleri biçilen parktan gelen ot kokusu seni Anadolu'nun köylerine, toprakla iç içe yaşayan insanlara götürmüyorsa da yazarlığı unut. Her gün önünden geçtiğin surlar sana tarihten bir şeyler söylemiyorsa da boş yere çabalama.

Bu parçaya göre yazar olmanın koşulu aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Zengin çağrışımlar yapacak bir birikime sahip olmak
- B) Sürekli halkla birlikte olmak
- C) Yaşamdaki küçük şeylerden mutlu olmayı bilmek
- D) Kitap okuma alışkanlığına sahip olmak
- E) Okuduklarından öğrendiklerini gerçek yaşamdakilerle karşılaştırmak

30. Dilin yanlış kullanımına örnekler ararsanız yabancı televizyon filmlerinin ve dizilerinin alt yazıları zengin birer madendir size. Orada kulağınıza çalınan tuhafıkların asıllarının ne olduğunu ise ancak ipuçlarından, belirtilerden çıkarabilir, bazen de hiç çıkaramazsınız. Televizyonlara çeviri yapanların çoğu özgür ya da sadık çeviri illetlerinden birine tutulmuştur. Kiminin kulakları iyi işitmez, söyleyişleri yakın olan kelimeleri birbirinin yerine kullanır. Deyim, atasözü diye bir şeyle hiç tanışmamış gibidirler. Sözcüklerin birden fazla anlamı olabileceğini akıllarına getirmezler. Bazen

hem İngilizce hem Türkçe yönünden pek fukaradrlar.

Bu parçaya göre televizyon için yapılan çevirilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ses benzerliği olan sözcüklerin birbiriyle karıştırıldığı
- B) Kalıplaşmış sözlere hiç dikkat edilmediği
- C) Alt yazıları, yazın kökenli olmayan çevirmenlerin tercüme ettiği
- D) Kimi çevirmenlerin iki dili de yeteri derecede bilmediği
- E) Sözcüklerin tek bir anlamıyla yetinilmesinin yanlışlıklara yol açtığı

31. (I) Arada bir okurla yüzleştigimi söylemeliyim. (II) Bu da genellikle bir konferans, panel gibi toplantılar, söyleşiler sonrasında gerçekleşir. (III) Kendini tanıtan okur, sizinle yazıp ettikleri, okudukları, düşündükleri üzerine konuşmak ister. (IV) Ayaküstü başlayan diyalog aslında bir dost meclisinde gerçekleşmiş buluşmanın sıcaklığını taşır. (V) Çünkü gelip sizin karşınızda durmuş, söze başlamış olan okur, yazdıklarınızdan edindiği izlenimle bu buluşmayı gerekli kılmıştır kendince.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, aynı sözcükte hem ünsüz değişimi hem de ünsüz benzeşmesi vardır.
- B) II. cümlede, hem yapım hem çekim eki almış sözcükler vardır.
- C) III. cümlede birden fazla durum zarfı vardır.
- D) IV. cümlede, birden fazla ad tamlaması vardır.
- E) V. cümlede, ilgeç ve bağlaca yer verilmiştir.

32. Bol sıfırlı rakamlarla nitelenen Şam'ın tarihinde birçok uygarlık günümüze kalan izler bırakmış, bu izler iç içe girmiş. Emevi Camii, bunun en çarpıcı örneği. Pagan inancının bir tapınağı olarak temeli atılan yapı, Büyük İskender'in komutanlarından Seleukos'un Suriye'de kurduğu Yunan krallığı döneminde de kutsal bir ibadethane olmuş. Ardından Roma egemenliği döneminde Jüpiter Tapınağı'na dönüşen yapı, kısa bir süre Yahudi

DENEME SINAVI - 3

inancına ev sahipliği yapmış. Bunu Vaftizci Yahya'nın mezarı olduğuna inanan Hristiyanların kilisesi ve son olarak da Müslüman Emevilerce günümüze kadar gelen, İslam dünyasının en güzel camilerinden biri izlemiştir.

Bu parçada yazar ilk cümledeki savını inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine özellikle başvurmuştur?

- A) Okurun hayal gücüne dayanma
- B) Kanılarını öne çıkarma
- C) Öyküleyici anlatım yolunu seçme
- D) Konuyu tartışma içinde sunma
- E) Örneklemeye ağırlık verme

33. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş bir isim tamlaması vardır?

- A) Bir güvercin pır ediverdi ansızın penceremden.
- B) Müjdeleri göründü artık baharın, müjdelers olsun.
- C) Sanki salkım salkım olmuş yıldızlar bu gece.
- D) Utanıp saklandı bulutların arasına ay.
- E) Bilmeliyim hangi diyarın rüzgârısın sen.

34. (I) Haziran sonunda Toroslara, Akdeniz'in oksijen depolarına, çıkardık. (II) Yaz boyu, kitap okuyarak değerlendirirdim yalnızlığı. (III) Yayladan dönüş, benim için bir başka güzeldi. (IV) Çünkü her ay düzenli olarak gelen dergi ve kitaplar çalışma odamdaki masanın üstüne yığılırdı. (V) Bir çocuğun, yaş gününde hediye paketlerini açarken duyduğu merak, sevinç ve coşkudan daha şiddetli bir duygu yaşamamı sağlıyordu bu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, virgül ara sözü belirtmek için kullanılmıştır.
- B) II. cümlede, ad takımı zaman zarfı görevinde kullanılmıştır.
- C) III. cümlede, iş-eylem adı vardır.
- D) IV. cümlede, ilgi zamiri vardır.
- E) V. cümlede, yazım yanlışı yapılmamıştır.

35. Birçok kitaba imza atsam da kendimi hep eksik buluyorum. Kitaplarımın hiçbirini için, bu oldu, diyemiyorum. Çünkü anlatmak istediklerimi tam olarak veremiyorum. Ama hep umut ediyorum. Yazacaklarımı kafadan kâğıda aktarırken

düşüncelerim ve kalemim aynı tempoyu tutturduğum gün belki, bir şey yaptım, diyebileceğim.

Bu parçada "düşüncelerin ve kalemin aynı tempoyu tutturması" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıra dışı düşüncelerle yapıt oluşturmak
- B) Düşüncelere ve duygulara eşit ölçüde yer vermek
- C) Düşüncelerini olduğu gibi kâğıda aktarabilmek
- D) Geçmişte yaşananları eksiksiz biçimde hatırlamak
- E) Herkesin duygu ve düşüncelerine tercüman olmak

36. Hasan Usta bazen neşeli bir türkü tuttururdu işin

I II

ortasında ama yine de bir hüznü hissedilirdi onun

III

IV

bu neşeli türküsünde.

V

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I'inci, zarftır.
- B) II'nci, niteleme sıfatıdır.
- C) III'üncü, sayı sıfatıdır.
- D) IV'üncü, kişi adıdır.
- E) V'inci, işaret sıfatıdır.

37. Yazar, yüzyıllardır tartışılmalı gelen kavramları dışarıdan izleyen okuru edilgen konumundan çıkarıp bu tartışmaların içine çekmeye, bu yolculuğun bir parçası hâline getirmeye çalışmış. Fantastik bir kurgu ile de okurun dikkatini konuya odaklamayı düşünmüş ve bunu başarmış. Sıcak ve akıcı üslubunun, romandaki felsefi ağırlığı dengelediğini düşünüyorum. Dolayısıyla didaktik olmadan, metni bilimsel ve felsefi kavramlarla boğucu hâle getirmekten kaçınarak eğlenceli ve ilginç bir roman yazmış sanatçı.

Bu parçada sözü edilen romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Düşünsel bir temel üzerine kurulduğuna
- B) Merak edilen bazı sorulara cevap verdiğine
- C) Okuru aktif olmaya yönelttiğine
- D) Etkileyici bir anlatımının olduğuna
- E) Öğreticilikten uzak durduğuna

DENEME SINAVI - 3

38. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Onun bilinmiyen şiirleri yakında yayımlanacakmış.
- B) Eleştirmenler, sanatçının gerçek değerini hiç bilemedi.
- C) İlk kitabını üniversiteden mezun olduğu yıl bastırmış.
- D) Kitap bize gerçek mutluluğun sırlarını anlatıyor.
- E) Kitaptaki öykülerin hepsi daha önce dergilerde yayımlanmış.

39. – 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Deneme türünün özünde “sanatsallık” ve “esneklik” vardır ve bu nitelikler onu öteki değerlendirici türlerden ayırır. (II) Deneme yazarı, klişelere karşı çıkar; eleştirici bir görev yüklenmektedir, dolayısıyla sınırlı ama nitelikli bir okuyucu topluluğuna hitap eder. (III) Gazete, dergi gibi yayın organlarında yayımlanması denemenin yalnızca el attığı konuları değil, kapsamını ve biçimini de belirlemiştir. (IV) Denemeci, hemen her konuya değinir, birkaç sayfada sıra dışı bir söyleyişle derdini anlatır. (V) Ele aldığı konuya mutlaka içinden geldiği gibi, kendi penceresinden yaklaşır.

39. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde aynı düşünce değişik sözlerle yinelenmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

40. Bu parçadan denemeye ilgili olarak

aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Kalıplaşmış anlayışların barınmadığı
- B) Gazete ve dergilerde en çok ilgi çeken tür olduğu
- C) Seçkin bir okur kitlesinin olduğu
- D) Sunulduğu yayın organlarının, içeriğini ve üslubunu etkilediği
- E) Konuların özgün yaklaşımlarla işlendiği

DOĞRU

YANLIŞ

NET

SÜRE

DENEME SINAVI - 3

1	C	9	A	17	D	25	A	33	B
2	A	10	E	18	D	26	D	34	D
3	E	11	E	19	B	27	E	35	C
4	B	12	A	20	E	28	B	36	C
5	B	13	E	21	B	29	A	37	B
6	C	14	D	22	A	30	C	38	A
7	D	15	C	23	B	31	C	39	E
8	C	16	E	24	D	32	E	40	B